

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФАХ

(фахова профілізація «народні інструменти» акордеон/баян)

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Оркестрова майстерність	
Курс	1 – 4	
Семестр	1 – 8	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	720 годин / 24 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Стрілець Андрій Миколайович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	доцент, доктор мистецтва, заслужений діяч мистецтв України
	Посада	доцент, завідувач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Strilets.pdf
	e-mail	andrii.strilets@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Гайденко Анатолій Павлович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Професор, заслужений діяч мистецтв України
	Посада	Професор
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Gajdenko_2022.pdf
	e-mail	anatolii.haidenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Дяченко Юрій Станіславович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	доцент
	Профіль	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-

	викладача	instruments-of-ukraine/Diachenko.pdf
	e-mail	yurii.diachenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Литвищенко Олександр Володимирович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор філософії
	Посада	Старший викладач
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Litvischenko.pdf
	e-mail	oleksandr.lytvishchenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Єгоров Єгор Олегович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	
	Посада	викладач
	Профіль викладача	
	e-mail	yehor.yehorov@num.kh.ua
Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Фах» спрямована на набуття здобувачами освіти виконавської майстерності гри на спеціальному інструменті, що ґрунтується на опрацюванні різностильового концертно-педагогічного репертуару. Змістом дисципліни є опанування обсягів знань, вмій і навичок гри, робота над комплексом художніх і технічно-виконавських завдань, що відбувається у процесі вивчення оригінальних і неоригінальних творів композиторів різних національних традицій і епох: від Бароко до сучасності. Залучення до скарбниці світової та вітчизняної музичної культури сприяє формуванню у здобувачів освіти індивідуальних інструментально-виконавських рис і художньо-естетичного світогляду.</p>	
Мета дисципліни	<p>Підготовка висококваліфікованих фахівців народно-інструментальної профілізації, які гармонійно володіють художньою та технологічною сферами музично-виконавської майстерності, мають сучасні погляди на явища мистецтва, ґрунтовні професійні навички і теоретичні знання, необхідні для самостійної професійної діяльності</p>	
Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.</p> <p>ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого/хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.</p> <p>ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.</p> <p>ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх</p>	

	<p>належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p> <p>ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички а процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті/вокалу /диригування/виконавської майстерності теорії, історії музики/композиції.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
<p>Фахові (спеціальні) компетентності</p>	<p>СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.</p> <p>СК2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.</p> <p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК8. Здатність здійснювати диригентську діяльність.</p> <p>СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><u>1 курс</u> <i>1 семестр</i></p> <p>Академічний концерт: програма орієнтовно до 10 хвилин (не регламентована за жанрово-стильовими формами, допускається повтор одного твору з попереднього репертуару).</p> <p>Залік:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів; 2). Твір великої форми;

3). Віртуозна п'єса або етюд (можливо інструктивний).

2 семестр

Академічний концерт: програма орієнтовно 10 хвилин (не регламентована за жанрово-стильовими формами, допускається повтор одного твору з попереднього репертуару).

Екзамен (сумарна тривалість програми від 20 хвилин):

- 1). Поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів;
- 2). Твір великої форми;
- 3). Твір малої форми (можливо етюд).

2 курс:

3 семестр

Академічний концерт: програма орієнтовно 10 хвилин (не регламентована за жанрово-стильовими формами, допускається повтор одного твору з попереднього репертуару).

Залік:

- 1). Поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів;
- 2). Твір великої форми;
- 3). Твір малої форми (твір українського композитора).

4 семестр

Академічний концерт: програма орієнтовно 10 хвилин (не регламентована за жанрово-стильовими формами, допускається повтор одного твору з попереднього репертуару).

Екзамен:

- 1). Поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів;
- 2). Твір великої форми;
- 3). Твір малої форми (твір українського композитора).

3 курс:

5 семестр

Академічний концерт: програма орієнтовно 10 хвилин (не регламентована за жанрово-стильовими формами, допускається повтор одного твору з попереднього репертуару).

Залік:

- 1). Поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів;
- 2). Твір великої форми;
- 3). Твір малої форми (віртуозний твір).

6 семестр

Академічний концерт: програма орієнтовно 10 хвилин (не регламентована за жанрово-стильовими формами, допускається повтор одного твору з попереднього репертуару).

Екзамен:

- 1). Поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів;
- 2). Твір великої форми;
- 3). Твір малої форми (віртуозний твір).

4 курс

7 семестр

Академічний концерт: програма орієнтовно 10 хвилин (має містити твір українського композитора, допускається повтор одного твору з попереднього репертуару).

Залік:

- 1). Поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів;
- 2). Твір великої форми;
- 3). Твір малої форми (віртуозний твір).

8 семестр

Академічний концерт: частина програми атестаційного екзамену.

Атестаційний екзамен:

- 1). Поліфонічний твір;
- 2). Твір великої форми;
- 3). Твір українського композитора.
- 4). Твір малої форми (віртуозний твір).

Тематика індивідуальних занять з дисципліни, що пропонуються до вивчення під час занять:

Тема 1. Складові якісного прочитання композиторського тексту музичного твору на етапі його розбору.

Тема 2. Опанування фактури музичного твору, адекватна інтерпретація авторських ремарок.

Тема 3. Добір апікатури на етапі розбору поліфонічного твору.

Тема 4. Робота над ідентичністю артикуляції в окремих голосах поліфонії та партіях правої і лівої руки.

Тема 5. Специфіка музичної мови поліфонічного твору барокової доби.

Тема 6. Напрацювання навичок слухового контролю за якістю голосоведіння в поліфонічних творах.

Тема 7. Удосконалення технічної вправності: робота над моторикою пасажної техніки.

Тема 8. Удосконалення технічної вправності: робота над акордовою технікою.

Тема 9. Удосконалення технічної вправності: робота над прийомами міхової техніки.

Тема 10. Особливості і послідовність роботи над творами віртуозного складу.

Тема 11. Удосконалення навичок слухо-рухової координації, опрацювання проблематики на матеріалі творів, що вивчаються.

Тема 12. Робота над фактурою, як комплексом засобів музичної виразності.

Тема 13. Робота над урізноманітненням діапазону артикуляційних навичок.

Тема 14. Опанування навичок адекватного розшифрування мелізмів.

Тема 15. Засоби відтворення темпо-ритмічних жанрових особливостей танців.

Тема 16. Виявлення виконавського комплексу засобів

	<p>виразності у творах класичного стилю.</p> <p><i>Тема 17.</i> Виявлення виконавського комплексу засобів виразності у творах сучасних стилів.</p> <p><i>Тема 18.</i> Стильові особливості виконання творів на ґрунті фольклорної традиції.</p> <p><i>Тема 19.</i> Активізація самостійності інтерпретаторських рішень і виконавської ініціативи.</p> <p><i>Тема 20.</i> Розвиток образності та асоціативності музичного мислення.</p> <p><i>Тема 21.</i> Розвиток тембральних уявлень, сприйняття тембру як засобу відтворення змісту музичного твору.</p> <p><i>Тема 22.</i> Підвищення культури звукотворення.</p> <p><i>Тема 23.</i> Виконавські засоби відтворення стильових і жанрових ознак музики, що виконується.</p> <p><i>Тема 24.</i> Типові закономірності композиційної структури та особливості драматургії новітньої музики.</p>
Види занять	Індивідуальні заняття, самостійна робота
Методи навчання	<p>Практичний метод (індивідуальні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); самостійна робота (розв’язання завдань, виконання вправ).</p> <p>У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують індивідуальні заняття з педагогом.</p> <p>У процесі самостійної роботи здобувачі використовують запропоновані методи роботи.</p>
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (60 балів): індивідуальна презентація виконавської роботи на академічному концерті, індивідуальні заняття, робота на практичному занятті, ситуаційні вправи.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (40 балів): Індивідуальна презентація виконавської роботи на заліку, екзамені: <i>1, 3, 5, 7 семестри:</i> залік; <i>2, 4, 6, 8 семестри:</i> екзамен <i>8 семестр:</i> атестаційний екзамен (виконання програми до атестації).</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>

<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на google-диск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), документи Google (онлайн-текстовий редактор).</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування під час поточного та підсумкового контролю заборонено (у т. ч. із використанням гаджетів).</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Власов, В. П. (2010). <i>Методика роботи баяніста над поліфонічними творами</i>. Навчальна книга-Богдан. https://dk-books.com/upload/iblock/caf/caf8c42851eebf8c6f399496f5830b50.pdf 2. Давидов М.А. (2004). <i>Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста (акордеоніста)</i>. Київ, «Музична Україна». 3. Дяченко Ю. С. (2021). Французький мюзет у творчості А. Гайденка. <i>Аспекти історичного музикознавства. До 95-річчя кафедри народних інструментів України</i>, (22), 121-134. https://aspekty.kh.ua/vypusk22/22_aspekt_7_dyachenko.pdf 4. Єргієв І. Д. (2022). Виконавсько-музикознавча інтерпретація як художній феномен сучасної герменевтики (нарис на основі аналізу власного артистично-музикознавчого досвіду) <i>Музичне мистецтво і культура</i> (35,1) 94-105. https://music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culture-journal/article/view/811 5. Пташенко С. В. (2021). Специфіка пісенно-танцювальної жанровості у творах для баяну композиторів кафедри народних інструментів ХНУМ імені І.П.Котляревського. <i>Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти</i>. (59), 67–88. https://intermusic.kh.ua/vypusk59/problem_59_5_ptashenko.pdf 6. Сташевський А. Я. (2015). Прийоми гри міхом у баянному мистецтві (на прикладі творів сучасних українських композиторів). <i>Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв</i>. (1) 108-112. https://journals.uran.ua/kis/article/view/147785/147149

7. Стрілець А. М. (2021). Концертно-педагогічний репертуар Харківської баянної школи в жанрово-стильовій динаміці. *Аспекти історичного музикознавства. До 95-річчя кафедри народних інструментів України*, (22), 7–27.

https://aspekty.kh.ua/vypusk22/22_aspekt_1_strilets.pdf

8. Стрілець А. М. (2024). Хрестоматія: навчальний посібник. «Композитори Харківщини для акордеона/баяна».

<https://repo.num.kharkiv.ua/items/a55f845e-512f-4d3c-af07-91f7bc82e227>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Фах», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол №1.